

Najważniejsze kodeksy prawa w Polsce

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Schemat](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Maciej Suchorabski, *Co grozi w Polsce za znieważanie symboli narodowych?*, 17.07.2014 r., dostępny w internecie: prawo.gazetaprawna.pl [dostęp 12.11.2020 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych* (Dz.U. 2000 nr 94 poz. 1037), dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (Dz.U. z 1964 roku nr 9, poz. 59 z późn. zm.), dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].
- Źródło: *oprac. własne*.

- Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny*, dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93)*, dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141)*, dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Najważniejsze kodeksy prawa w Polsce

Źródło: domena publiczna.

Być może pamiętasz z lekcji historii słynny Kodeks Hammurabiego – jeden z najstarszych kodeksów świata, za pomocą którego ten babiloński władca chciał zunifikować i usystematyzować obowiązujące w jego państwie prawa. To z tego kodeksu wywodziła się drastyczna zasada „oko za oko, ząb za ząb”. Znacznie późniejszym, ale równie znanym, był regulujący ideę rewolucji w latach 1789–1799 francuski kodeks cywilny z początku XIX w., zwany Kodeksem Napoleona. Kodeks ten obowiązywał przez pewien czas – w Księstwie Warszawskim i początkowo również w Królestwie Polskim, a we Francji, wielokrotnie nowelizowany, obowiązuje nadal.

Współcześnie w Polsce również wydaje się kodeksy. Są to akty normatywne o randze ustawowej, których zadaniem jest całościowe, usystematyzowane uregulowanie określonej ważnej dziedziny stosunków społecznych. Czy potrafisz wymienić przykładowe kodeksy obowiązujące w Polsce?

Twoje cele

- Scharakteryzujesz najważniejsze kodeksy obowiązujące w Polsce.
- Rozpoznaś sprawy z dziedzin uregulowanych w kodeksach.
- Przeanalizujesz przepisy prawne wywodzące się z różnych, uregulowanych w kodeksach, dziedzin prawa.

Przeczytaj

Kodeks – szczególny rodzaj ustawy

Kodeksy w Polsce wydawane są w formie ustaw, jednak wśród innych aktów tej rangi wyróżniają się tym, że daną dziedzinę stosunków społecznych regulują w sposób kompleksowy, tak aby wszystkie dotyczące jej przepisy można było znaleźć w jednym akcie prawnym. Dlatego też kodeksy wydaje się jedynie dla szczególnie istotnych, wybranych obszarów prawodawstwa. Unormowanie całej dziedziny w jednym akcie prawnym ułatwia też spójną interpretację przepisów w nim zawartych. Zdarza się jednak, że mimo że jakaś [ustawa](#) reguluje kompleksowo wybraną dziedzinę społeczną, ustawodawca nie nadał jej nazwy kodeksu, a inną nazwę, np. „prawo” czy „ordynacja”. Jest tak na przykład w przypadku ustawy Prawo o ruchu drogowym, potocznie często nazywanej jednak, ze względu na swój charakter, kodeksem drogowym. Wśród obecnie obowiązujących w Polsce kodeksów znajdziemy m.in. kodeks cywilny, karny, rodzinny i opiekuńczy czy kodeks wyborczy.

Prawo cywilne

Znaczna część prawa cywilnego obowiązującego w Polsce znalazła uregulowanie w **Kodeksie cywilnym**. Uchwalony w 1964 r., zastąpił kilkanaście ustaw i innych aktów prawnych regulujących tę dziedzinę życia społecznego. Od tego czasu nowelizowano go dziesiątki razy, dostosowując przepisy do zmieniających się czasów i rzeczywistości społeczno-politycznej. Kodeks cywilny zawiera przepisy [prawa materialnego](#), czyli normy bezpośrednio regulujące stosunki między podmiotami prawa, określające przesłanki powodujące ich powstanie, zmianę lub wygaśnięcie, a także obowiązki lub zakazy oraz sankcje za ich nieprzestrzeganie. Postępowanie w sprawach uregulowanych w Kodeksie cywilnym, czyli normy [prawa formalnego](#), określono w **Kodeksie postępowania cywilnego**.

Prawo cywilne koncentruje się przede wszystkim na relacjach między równorzędnymi podmiotami prawa – osobami fizycznymi i prawnymi. W Kodeksie cywilnym znalazła się między innymi kwestia spółek cywilnych. Funkcjonowanie osobowych i kapitałowych spółek handlowych ustawodawca uregulował jednak w **Kodeksie spółek handlowych**.

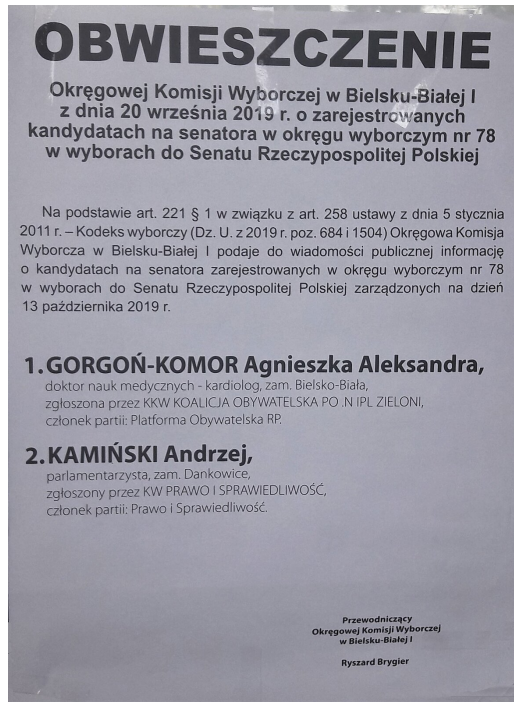
Prawo karne

Materialne prawo karne znajdziemy przede wszystkim w **Kodeksie karnym**, ale także w **Kodeksie karnym skarbowym** oraz w **Kodeksie wykroczeń**. Swoistym dopełnieniem tych aktów prawnych o normy prawa procesowego są odpowiednio **Kodeks postępowania karnego** oraz **Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia**.

Postępowanie w sprawach z dziedziny prawa administracyjnego zostało jednak opisane w jednym akcie prawnym zawierającym normy formalne. Aktem tym jest **Kodeks postępowania administracyjnego**.

postępowania administracyjnego, została oparta?
Źródło: Philippehanna, licencja: CC BY-SA 4.0.

Inne dziedziny prawa

Oprócz trzech głównych gałęzi prawa, w których ustawodawca zdecydował się na opracowanie kompleksowych kodeksów zawierających normy materialne i formalne, jak w przypadku prawa cywilnego, karnego lub przynajmniej kodeksu obejmującego przepisy dotyczące procedur i postępowania, jak w przypadku prawa administracyjnego, funkcjonuje w polskim prawie kilka kodeksów poświęconych wybranym dziedzinom szczegółowym – **Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks wyborczy, Kodeks pracy oraz Kodeks morski**.

Zastanów się na podstawie przepisów jakiego kodeksu można podać do wiadomości publicznej informacje o kandydatach na posłów i senatorów.

Źródło: Silar, licencja: CC BY-SA 4.0.

Słownik

prawo materialne

przepisy prawa, które stanowią bezpośrednio o prawach i obowiązkach, nakazach i zakazach podmiotów prawa, określają sankcje za ich nieprzestrzeganie, a także wskazują sytuacje, których zajście powoduje powstanie, zmianę lub wygaśnięcie określonych stosunków prawnych pomiędzy podmiotami prawnymi

prawo formalne

przepisy prawa regulujące postępowanie przed organami wymiaru sprawiedliwości i administracji publicznej

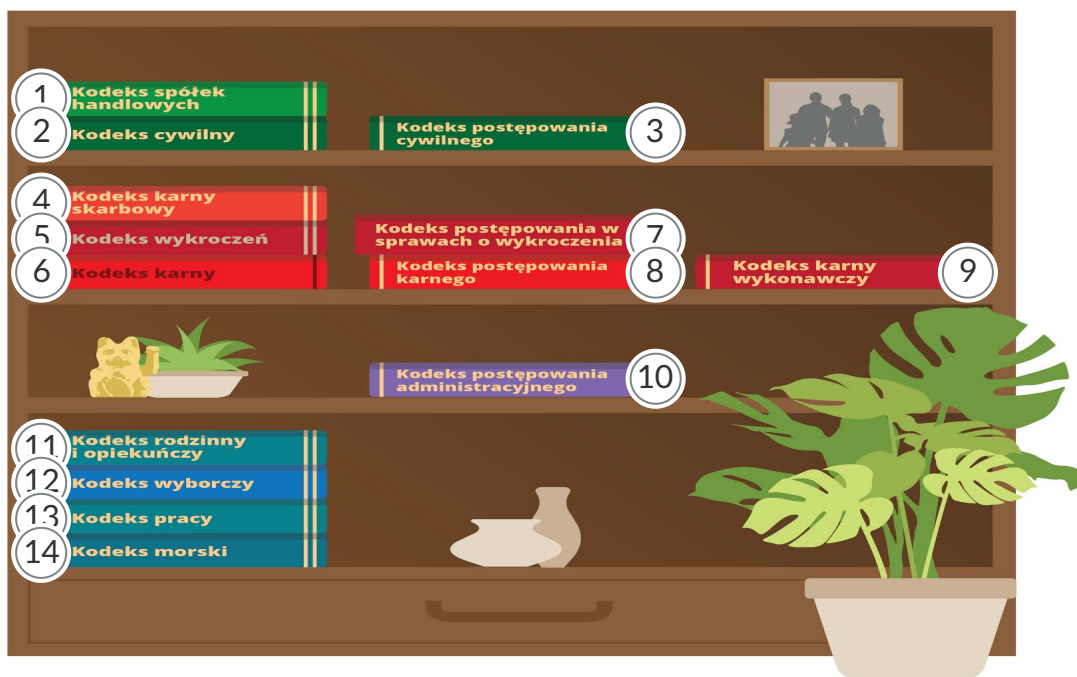
ustawa

akt normatywny o charakterze ogólnym i abstrakcyjnym, powszechnie obowiązujący,
w Polsce uchwalany przez sejm przy udziale senatu i Prezydenta RP

Schemat

Polecenie 1

Wybierz jeden z kodeksów przedstawionych na schemacie i wykonaj polecenia.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Przeczytaj spis zawartości wybranego kodeksu i przeanalizuj jego strukturę. Na jakie elementy podzielona została treść kodeksu? Jakie są zależności między tymi elementami? Jakie najważniejsze kwestie uregulowane są w kodeksie?

Nazwa wybranego kodeksu:

Podział kodeksu – najważniejsze elementy i zależności pomiędzy nimi:

Najważniejsze kwestie uregulowane w kodeksie:

Ćwiczenie 2

Wyszukaj w Internetowym Systemie Aktów Prawnych obowiązujący, ujednolicony tekst wybranego kodeksu. Wybierz zagadnienie, które wydaje ci się najważniejsze lub które cię zaintrygowało, i wyjaśnij, czego dotyczy, oraz podaj przykładowe regulacje dotyczące tego zagadnienia.

Wybrane zagadnienie uregulowane w kodeksie:

Wyjaśnienie zagadnienia:

Przykładowe regulacje:

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Wskaż, w którym roku uchwalono Kodeks cywilny.

☐ 1954

☐ 1989

☐ 1990

☐ 1964

Ćwiczenie 2

Wskaż kodeksy zawierające przepisy prawa materialnego.

☐ Kodeks postępowania cywilnego

☐ Kodeks karny skarbowy

☐ Kodeks postępowania administracyjnego

☐ Kodeks cywilny

☐ Kodeks karny

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny

Część ogólna

Art. 7. § 1. Przestępstwo jest zbrodnią albo występkiem.

§ 2. Zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

§ 3. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc.

Art. 8. Zbrodnię można popełnić tylko umyślnie; występек można popełnić także nieumyślnie, jeżeli ustawa tak stanowi.

Art. 9. § 1. Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

§ 2. Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć. (...)

Część szczególna

Art. 280. § 1. Kto kradnie, używając przemocy wobec osoby lub grożąc natychmiastowym jej użyciem albo doprowadzając człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 2. Jeżeli sprawca rozboju posługuje się bronią palną, nożem lub innym podobnie niebezpiecznym przedmiotem lub środkiem obezwładniającym albo działa w inny sposób bezpośrednio zagrażający

życiu lub wspólnie z inną osobą, która posługuje się taką bronią, przedmiotem, środkiem lub sposobem, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Źródło: *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny*, dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Na podstawie przytoczonych przepisów rozstrzygnij o klasyfikacji czynu zabronionego określonego w art. 280 § 2. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Klasyfikacja czynu zabronionego:

Uzasadnienie:

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“(…)

Art. 56. § 1. Jeżeli między małżonkami nastąpił zupełny i trwały rozkład pożycia, każdy z małżonków może żądać, ażeby sąd rozwiązał małżeństwo przez rozwód.

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

“(…)

Art. 940. § 1. Małżonek jest wyłączony od dziedziczenia, jeżeli spadkodawca wystąpił o orzeczenie rozwodu lub separacji z jego winy, a żądanie to było uzasadnione.

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Rozstrzygnij, czy przytoczone przepisy pochodzą z jednego kodeksu obowiązującego w Polsce. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Rozstrzygnięcie: ▼

Uzasadnienie:

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. 2000 nr 94 poz. 1037)

Art. 22. § 1. Spółką jawną jest spółka osobowa, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, a nie jest inną spółką handlową.

Źródło: *Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. 2000 nr 94 poz. 1037)*, dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Rozstrzygnij, czy spółka, o której mowa w przytoczonym przepisie prawnym, jest spółką cywilną. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Rozstrzygnięcie:

tak

Uzasadnienie:

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141)

Art. 2. Pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę.

Źródło: *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141)*, dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

“ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93)

Art. 627. Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Źródło: *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93)*, dostępny w internecie: sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Rozstrzygnij, czy przyjmujący zamówienie w formie umowy o dzieło na podstawie art. 627 Kodeksu cywilnego jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 Kodeksu pracy. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

Źródło I

“(…)

Kodeks A

Rozdział XVII

Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 137. § 1. Kto publicznie znieważa, niszczy, uszkadza lub usuwa godło, sztandar, chorągiew, banderę, flagę lub inny znak państwowy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Źródło II

“(…)

Kodeks B

Art. 24. § 1. Sąd rejonowy orzeka w pierwszej instancji we wszystkich sprawach, z wyjątkiem spraw przekazanych ustawą do właściwości innego sądu.

§ 2. Sąd rejonowy rozpoznaje ponadto środki odwoławcze w wypadkach wskazanych w ustawie.

Art. 25. § 1. Sąd okręgowy orzeka w pierwszej instancji w sprawach o następujące przestępstwa:

- 1) o zbrodnie określone w Kodeksie karnym oraz w ustawach szczególnych;
- 2) o występki określone w rozdziałach XVI i XVII oraz w art. 140–142, art. 148 § 4, art. 149, art. 150 § 1, art. 151–154, art. 158 § 3, art. 163 § 3 i 4, art. 165 § 1, 3 i 4, art. 166 § 1, art. 173 § 3 i 4, art. 185 § 2, art. 189a § 2, art. 210 § 2, art. 211a, art. 252 § 3, art. 258 § 1–3, art. 265 § 1 i 2, art. 269,

art. 278 § 1 i 2 w zw. z art. 294, art. 284 § 1 i 2 w zw. z art. 294, art. 286 § 1 w zw. z art. 294, art. 287 § 1 w zw. z art. 294, art. 296 § 3 oraz art. 299 Kodeksu karnego;

3) o występki, które z mocy przepisu szczególnego należą do właściwości sądu okręgowego.

§ 2. Sąd apelacyjny, na wniosek sądu rejonowego, może przekazać do rozpoznania sądowi okręgowemu, jako sądowi pierwszej instancji, sprawę o każde przestępstwo, ze względu na szczególną wagę lub zawłość sprawy.

§ 3. Sąd okręgowy rozpoznaje ponadto środki odwoławcze od orzeczeń i zarządzeń wydanych w pierwszej instancji w sądzie rejonowym oraz inne sprawy przekazane mu przez ustawę.

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Źródło III

((Maciej Suchorabski

Co grozi w Polsce za znieważanie symboli narodowych?

[W 2014 r.] Brazylijczycy po przegranej 1:7 z Niemcami w półfinale mistrzostw świata wyszli na ulice i zaczęli podpalać zielono-żółte flagi narodowe w geście protestu przeciwko słabej grze Canarinhos i ogromnym kosztom, jakie Brazylia poniosła w związku z organizacją mundialu.

Źródło: Maciej Suchorabski, *Co grozi w Polsce za znieważanie symboli narodowych?*, 17.07.2014 r., dostępny w internecie: prawo.gazetaprawna.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Ćwiczenie 7

Wskaż obowiązujące w Polsce kodeksy, które kryją się pod określeniami Kodeks A i B.

Kodeks A:

Kodeks B:

Ćwiczenie 8

Przeanalizuj przytoczone przepisy prawne i rozstrzygnij, czy gdyby Polacy zareagowali na przegraną polskiej reprezentacji narodowej w taki sposób, jak kibice brazylijscy, czyli podpalając flagi biało-czerwone, dopuściliby się przestępstwa, a jeśli tak, to jakiego rodzaju. Uzasadnij swój wybór.

Rozstrzygnięcie: ▼

Rodzaj przestępstwa:

Uzasadnienie:

Ćwiczenie 9

Wskaż sąd właściwy rodzajowo do orzekania w takiej sprawie w pierwszej instancji i uzasadnij swój wybór, przytaczając odpowiednie przepisy prawne.

Sąd właściwy do orzekania w sprawie:

Uzasadnienie:

Zapoznaj się z tekstami i wykonaj ćwiczenia.

Tekst I

Janusz i Grażyna Kowalscy wybudowali w 2016 r. na należącej do nich działce rekreacyjnej dwupiętrowy dom jednorodzinny o powierzchni użytkowej 220 m², nie uzyskawszy wcześniej stosownego pozwolenia na budowę.

W związku z brakiem pozwolenia na budowę domu państwa Kowalskich Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego podjął w 12 listopada 2018 r. decyzję, w której nakazał małżeństwu rozbiórkę budynku.

Obawiając się niekorzystnego dla nich obrotu spraw, małżonkowie postanowili w miarę możliwości unikać napływającej do nich korespondencji urzędowej.

Źródło: *oprac. własne.*

Tekst II

“(…)

Art. 39. Organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

Art. 40. § 1. Pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

§ 2. Jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika, pisma doręcza się pełnomocnikowi.

Jeżeli ustanowiono kilku pełnomocników, doręcza się pisma tylko jednemu pełnomocnikowi. Strona może wskazać takiego pełnomocnika.

Art. 42. § 1. Pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy.

§ 2. Pisma mogą być doręczane również w lokalu organu administracji

publicznej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 3. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób określony w § 1 i 2, a także w razie koniecznej potrzeby, pisma doręcza się w każdym miejscu, gdzie się adresata zastanie.

Art. 43. W przypadku nieobecności adresata pismo doręcza się, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorczy domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. O doręczeniu pisma sąsiadowi lub dozorczy zawiadamia się adresata, umieszczając zawiadomienie w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy to nie jest możliwe, w drzwiach mieszkania.

Art. 44. § 1. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43:

1) operator pocztowy w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r.

– Prawo pocztowe przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej – w przypadku doręczania pisma przez operatora pocztowego;

2) pismo składa się na okres czternastu dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) – w przypadku doręczania pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ.

§ 2. Zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie siedmiu dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia w miejscu określonym w § 1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata.

§ 3. W przypadku niepodjęcia przesyłki w terminie, o którym mowa w § 2, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od daty pierwszego zawiadomienia.

§ 4. Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.

Art. 46. § 1. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim

podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

§ 2. Jeżeli odbierający pismo uchyła się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu.

Źródło: (...), dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.11.2020 r.].

Zdecyduj, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Strategia państwa Kowalskich jest skuteczna, ponieważ tylko doręczenie pisemnej decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego do rąk własnych jednego z małżonków można uznać za skuteczne powiadomienie państwa Kowalskich o decyzji i następnie oczekiwać od nich dostosowania się do jej treści.	☐	☐
Jeśli pisemną decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dostarczono w przesyłce pod aktualny adres zameldowania państwa Kowalskich, gdzie odebrała ją mieszkająca z małżeństwem matka pana Janusza, która zobowiązała się przekazać ją synowi, decyzję uznaje się za doręczoną, tylko jeśli matka pana Kowalskiego dysponowała stosownym pełnomocnictwem do odbioru pisma, więc strategia państwa Kowalskich okaże się skuteczna.	☐	☐
Jeśli przesyłka zawierająca pisemną decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego została państwu Kowalskim przesłana pocztą, jednak państwo Kowalscy nie odebrali jej z poczty pomimo dwukrotnego awizowania przesyłki; ich strategia okaże się skuteczna – nie można dowieść, że zapoznali się z treścią decyzji, więc nie muszą się do niej stosować.	☐	☐
Przesyłka zawierająca pisemną decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego została państwu Kowalskim przesłana pocztą, jednak gdy pani Kowalska odmówi jej przyjęcia od listonosza i pokwitowania odbioru, strategia okaże się skuteczna.	☐	☐

Wskaż kodeks, z którego zaczerpnięto przytoczone przepisy.

Wybierz odpowiedź najbliższą twojej. Przekonaj się, czy jest poprawna.

Porównaj swoją odpowiedź

Dla nauczyciela

Autorka: Anna Rabięga

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie, Wiedza o społeczeństwie 2022, Historia i teraźniejszość

Temat: Najważniejsze kodeksy prawa w Polsce

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

V. Prawo w Rzeczypospolitej Polskiej.

Uczeń:

3) rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne; wskazuje, w jakim kodeksie obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej można znaleźć przepisy dotyczące konkretnej sprawy; interpretuje przepisy prawne.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- charakteryzuje najważniejsze kodeksy obowiązujące w Polsce;
- rozpoznaje sprawy z dziedzin uregulowanych w kodeksach;
- analizuje przepisy prawne wywodzące się z różnych, uregulowanych w kodeksach, dziedzin prawa.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych;
- analiza materiału źródłowego;
- metoda jigsaw.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Faza wstępna:

1. Dyskusja wprowadzająca do zagadnień poruszanych w e-materiale. Uczniowie, korzystając z własnej wiedzy, odpowiadają na pytania zawarte we wprowadzeniu.
2. Przedstawienie tematu „Najważniejsze kodeksy prawa w Polsce” i celów zajęć.

Faza realizacyjna:

1. Nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej ilustrację z sekcji „Przeczytaj”. Uczniowie zapoznają się z ich treścią i na podstawie własnej wiedzy odpowiadają na dołączone do nich pytania.
2. Metoda jigsaw. Uczniowie odliczają do czterech. Następnie łączą się w zespoły wg przydzielonych numerów. Każda grupa opracowuje fragment materiału z sekcji „Przeczytaj”. Po zakończeniu pracy uczniowie zmieniają zespoły tak, by w każdym znalazła się przynajmniej jedna osoba z poprzednich grup. Uczniowie dzielą się wiedzą zdobytą wcześniej i uczą się od siebie nawzajem. Następnie chętne/wybrane osoby omawiają przydzielone zagadnienia. Pozostali uczniowie mogą zadawać pytania i weryfikować przedstawione informacje.
3. Uczniowie zapoznają się z medium w sekcji „Schemat”. Tworzą notatkę w formie mapy pojęć lub metodą sketchnotingu.
4. Podział na grupy. Zespoły wykonują ćwiczenia dołączone do schematu, korzystając z dostępnych materiałów, również źródeł internetowych. Po wyznaczonym czasie

przedstawiciele grup prezentują rezultaty pracy. Inne zespoły mogą zadawać prelegentom pytania lub uzupełniać informacje.

5. Dyskusja na temat: „Czy częsta zmiana kodeksów jest korzystna dla obywateli czy też nie?”. Uczniowie przedstawiają swoje argumenty, kontrargumenty i opinie. Na zakończenie chętna/wybrana osoba dokonuje podsumowania.

Faza podsumowująca:

1. W ramach podsumowania uczniowie wykonują ćwiczenia wskazane przez nauczyciela.
2. Wybrani uczniowie podsumowują zajęcia, zwracając uwagę na nabyte umiejętności.

Praca domowa:

1. Przygotuj kilka pytań dotyczących poruszanych na zajęciach zagadnień, których możesz się spodziewać na kartkówce.

Materiały pomocnicze:

- Kodeksy dostępne w Internetowym Systemie Aktów Prawnych.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

- Uczniowie mogą wykorzystać multimedium z sekcji „Schemat” do przygotowania się do lekcji powtórkowej.